

ÁTMAN

MIROSLAV DETKO

ÁTMAN

Copyright © HladoHlas Group, spol. s r. o., Martin 2019

Text © Miroslav Detko, 2019

Cover © Sandhinī Devi Dasi, 2019

Cover Illustration © Jamileth Villa, 2019

Graphic Design & Layout © Leo Prema, Pavel „Hirax“ Baričák, 2019

Prvé vydanie, Martin 2019

ISBN 978-80-89711-91-8

ÁTMAN

MIROSLAV DETKO

*Venujem Tomu,
ktorý venoval mne
možnosť byť svedkom,
ako tie nádherné
slová brehmi rúk mi prúdia.*

*Venujem Tomu,
v ktorom sme všetci ľudia,
Tomu,
ktorým celú večnosť som.
On navždy vo mne,
ja navždy v Ňom.*

*Z celého srdca ďakujem rodine za to, že ma v písaní vždy podporovali.
Otec, mama, braček, ľúbim vás a ďakujem. Chcem poďakovať úžasnému človeku,
Paľovi Pavlovičovi, že v toto dielo veril, a bez ktorého by som knihu
vydával len veľmi ťažko. Ďakujem, priateľ môj!*

*Nesmierna vďaka patrí takisto všetkým mojim blízkym, ktorí ma vždy podporovali
a naďalej podporujú v písaní, ktoré tak veľmi milujem.*

*Palino „Hirax“ Baričák, bytosť krásna, tebe ďakujem za úplne všetko,
čo pre mňa a moje knihy robíš, že vďaka tebe a HladoHlasu môžu uzrieť svetlo sveta.
Ani nevieš, ako veľmi si to cením.*

*A napokon tebe, milovaná Archana, tebe z celej svojej bytosti ďakujem, že vôbec
existuješ, že si mi prišla do života a splynula s ním. Ďakujem, žiarivé slnko na
oblohe môjho vedomia. Ľúbim ťa, ale to ty už dávno vieš, duša moja spriaznená.*

Autor

PROLÓG

Príbeh, ktorý sa žiada byť vyrozprávaný, milý môj čitateľ, stál ľudí v ňom spomenutých už veľmi veľa slz. Kto by si však myslel, že to boli slzy rýdzeho smútku, mýlil by sa rovnako ako ten, ktorý sa domnieva, že ľudské životy sú len o šťastných chvíľach a radostných piesňach. Je to príbeh o ľuďoch, ktorí počas svojho života preplakali slzy horké ako kôra stromu, ale i také, ktoré boli plné sladkastej chuti jeho plodov. Príbeh o tých, ktorí sa naučili, že v každej vôni ruže sa skrývajú pichľavé tŕne a v každom čiernom uhli čaká priezračný diamant na svoje objavenie. A práve preto by naozaj nebolo múdre oddeľovať jednu súčasť života od druhej. Je predsa nanajvýš neúctivé tešiť sa z okamihov úspechu bez toho, aby sme si zároveň nespomenuli na tisícky predošlých nezdarov, ktoré k nemu viedli.

Tieto dva prepletené čierno-biele prúty sa mojím príbehom budú tiahať ako brečtan pozdĺž múru nekonečných dní a nocí. A ja sa modlím, aby vás korene oboch, neba i pekla, zla i dobra, radosti i smútku nakoniec predsa len doviedli k slzám bezpodmienečnej vdáky. Aby sa vám prostredníctvom tohto príbehu vdáčnosť stala pevnou zemou pod nohami a zároveň rozpínajúcou sa oblohou v akomkoľvek počasí vášho srdca. Pretože ja osobne som najviac nezískal prosbami o veľkolepé zajtrajšky, ale neustálou vdáčnosťou za maličkosti dneška. I keď vdáčnosť nikdy nerozoznala žiadne mraky, ani nezastavila búrky, či neovplyvnila obdobie sucha, pomohla mi lepšie pochopiť vzájomnosť všetkého živého na tomto svete, pomohla vnímať ho ako dar, aby sa nakoniec sama sebou stala najkrajším darom.

Áno, máš pravdu, drahý môj čitateľ, nikdy som prejavenu vdáku nezmenil vôľu Milostivého, to veru nie. Zmenil som sa však ja sám. No a kto iný ak nie ja stál sám sebe v ceste? Kto iný ak nie ja

neustále naivne obviňoval tieň namiesto toho, aby obrátil tvár k slnku? Napokon, veď ani voda tečúca dole vrchmi nemení horu podľa svojich predstáv. A keď sa prispôsobí povrchu hory, popadaným kónárom, nehybnosti kameňov, výškam či hĺbkam prírody, predsa nakoniec naplní jazerá, moria a oceány matky Zeme, aby sa po tomto kedysi malom potôčiku mohli plaviť obrovské lode z celého sveta. Odvážiš sa uhádnuť, kto sa teda v skutočnosti komu poddal?

Príbeh, ktorý práve držíš v rukách, bytosť vzácna, je v skutočnosti poslednou vôľou starého rozprávača, nachádzajúceho sa na dne svojich síl i slabostí. Je akousi neopísateľnou snahou o opísanie vôle Toho, ktorý ma viedol životom na tejto zemi s rovnakým majstrovstvom, s akým šikovný šachista presúva kráľa po čiernobielej šachovnici v snahe dať mu dostatok času na objavenie svojho skutočného Domova plného farieb.

Toto neobyčajne obyčajné rozprávanie je o odovzdávaní sa životu a o rozpúšťaní predstáv o predstavách Boha. Je o svieci, ktorá nechala, aby ju teplo tancujúceho plameňa pohltilo. A keď nakoniec prišiel rad i na posledný kúsok z nej, ona, nahá ako malé dieťa v lone matky, sa celkom stratila v posvätnej opatere Najvyššieho.

Je pravdou, že základná esencia tohto príbehu spojila a rozdelila už mnohé životy, začala a ukončila mnohé priateľstvá i boje, ovplyvnila veľa osudov, pretiekla dlhými rokmi na ceste k Tebe. Celými stáročiami a tisícročiami vliekla sa po cestách života i smrti, odovzdávala sa do rúk a sŕdc ľudských pokolení, kým mohla byť položená na tento papier skrze moje ruky. Esencia túžby po pravde, slobode, po skutočnom poznaní vlastnej neskutočnosti. Nie je to však rýdza výpoveď odvážnych hrdinov, ale častokrát spoveď čírych zbabelcov. Prostých ľudí, nachádzajúcich sa v situáciách, keď bolo treba nabrať odvalu byť neodvážnym či nerozumným, nemilovať len lásku samotnú, ale prijať i nenávisť odohrávajúcu sa navôkol, ako aj v nich samotných.

Dnes teda rozfúkavam zhorené uhlíky spomienok iba preto, aby si sa mohol Ty, drahý čitateľ, plaviť po mori vedomia, ktoré natieklo z vrchov skúseností, síl a slabostí iných ľudí kráčajúcich po tejto

zemi. Nech vrúcne teplo tejto knihy spáli sviecu Tvojej túžobnej mysle. Lebo ak som sa pobytom na zemi niečo naučil, tak je to skutočnosť, že každou mysl'ou, nech už je akokoľvek veľká a chladná, prechádza tenký knôt poznania. A naozaj stačí malá iskierka túžby po tomto poznaní a pri troche šťastia Ťa oheň nasledujúcich stránok rozpustí a vynesie do nekonečného priestoru slobody, ležiaceho v lone Milostivého, kde sa začínajú a končia všetky príbehy sveta. A možno budem sám prekvapený, ako veľmi mi nasledujúce riadky pomôžu.

Počas svojho rozprávania budem každú kapitolu knihy, ako aj každé jedno slovo v nej obsiahnuté podávať čitateľovi s tým istým vedomím, ktoré mnou prúdilo pri prežívaní daných situácií môjho života, s vtedajšou múdrosťou i hlúposťou, s pohľadom a konaním, akými som v tom konkrétnom okamihu disponoval. Aby tak čitateľ mal možnosť byť svedkom zmien pretekajúcich mojím srdcom a mysl'ou a aby bolo moje starecké rozprávanie výpoveďou čo najviac skutočnou.

Nie veru, nie je mojím želaním, aby si knihu ani raz neodložil z tvojich ctených rúk, priateľu. Pokojne ju odlož toľkokrát, koľko bude bojazlivá myseľ potrebovať na to, aby si nakoniec prestal odkladať svoj veľkolepý život.

Možno som iba starý blázon a možno len naivné diet'a, no predsa verím, že ja a Ty sa spoločne naučíme dôverovať jeden druhému tak ako hriešnik svojmu spovedníkovi. Ja Tebe v Tvojej pozornosti a Ty mne v úprimnosti mojich slov. Nech je však jediným hriechom v našej priateľskej rozprave nepokoj, lebo ten berie mnohé zázračné okamihy, dni a životy bez toho, aby vysvetlil prečo vlastne... Ak mám byť však skutočne úprimný, priznávam, že čo sa hriechov týka, osobne som na vlastnej koži zistil jedno – jediným skutočným hriechom je domnienka, že nejaký hriech vôbec existuje!

Buďme k sebe preto vzájomne otvorení, lebo len tak môže moje srdce tomu Tvojmu spievať tichú pieseň, ktorá sa nesie na neviditeľnom vánku skutočnosti.

A moje srdce priam bije zvonom radosti pri tejto vznešenej predstave, môj najmilší čitateľ. Preto nebudem už viac napínať

struny Tvojho cteného sluchu. Namiesto toho nechám melódiu tohto príbehu vstúpiť do studne Tvojho srdca...

Hora Kailas, Tibet

PRVÁ KNIHA

1. KAPITOLA

14. marec 2004

Novučičký Mercedes Benz tmavomodrej farby si razil cestu po newyorskej Manhattan avenue smerom do Midtown East, jednej z najrušnejších častí Manhattanu. Za volantom sedel šofér. Oblečený v bezchybne upravenej uniforme, na hlave čiapka, na rukách kožené rukavice. Pôsobil veľmi elegantne. Napriek tmavým sklám limuzíny sa jarné slnko toho dňa predsa len predralo dnu a zohrievalo jeho tvár. Z rádia hrala jemná klavírna hudba a zo zadných sedadiel sa ozýval príjemný ženský hlas: „Ahoj, Maggie, prosím ťa, zruš dnes stretnutie s Elliotom Geraldom z Cosmetic Industries, dobre? Dnes sa na to veľmi necítim. Ako? Nie, to vôbec nie, už som im povedala, že to tento rok aj tak nepôjde. Komu? Na tom predsa teraz nezáleží, jednoducho im povedz, že máme iné priority. Vysvetli im, že musia ešte chvíľu počkať. Billy, Billy prosím vás, zastavte mi ešte na rohu Stodesiatej, potrebujem si dať kávu. Už ťa počúvam, Maggie, takže povedz to presne takto...“ Šofér pribrzdil na rohu Stodesiatej ulice, kúsok od Central Parku, rovno pred Starbucksom. Pustil výstražné svetlá, vypol motor a vystúpil z auta.

„A čo hovoril Monroe? Nie, nemyslím toho z Washingtonu, ale toho... no tak, nehovor tak o ňom, podľa mňa sa snaží zo všetkých síl, aby bol spoločnosti na úžitok. Ale, Maggie, haha, prestaň, prosím ťa, aký starý dinosaurus? A mimochodom, nie je o moc starší odo mňa, tak váž svoje slová, drahá! Teda, ty si fakt číslo, ti poviem.“ Žena sa zo srdca rozosmiala, až sa chytala za brucho.

Volala sa Lillian Angelová, no blízki jej s obľubou zvykli vraviť Lily. Len prednedávnom dovŕšila päťdesiatdva rokov, a ani zďaleka na svoj vek nevyzerala. Boli to roky bohaté na obe strany mince života, ktorou neváhala platiť, kedykoľvek to situácia vyžadovala.

Brehmi jej zrelej bytosti za ten čas preplávalo mnoho lodí. Niektoré so sebou niesli náklad uspokojujúceho šťastia a radosti, iné odnášali radosť a smiech, tak ako vietor odnáša jesenné listy kamsi do útrob minulosti. Zažila smútok zo strát i radosť z návratov, splnila si mnoho očakávaní, aby vzápätí pocítila bolesť sklamaní. Bola milovaná a milovala, vyskúšala neúspech a absolútne zúfalstvo v ich najčistejšej podobe. A vďaka vytrvalosti, tvrdej drine a odhodlaniu niečo dokázať ju napokon predsa len navštívil nevídaný úspech, o akom sa mnohým ženám (i mužom) v jej veku (i v hocijakom inom veku) ani len nespája. Lillian Angelová, ktorá vyrastala ako jedináčik na horúcom texaskom vidieku v kresťanskej rodine, kde otec bol farmár a matka učiteľka literatúry v cirkevnej škole, sa už vo svojich tridsiatich rokoch prepracovala medzi prvú stovku najbohatších žien na svete, a odvtedy si svoju pozíciu už len zlepšovala.

„Veď si ešte potom zavoláme,“ povedala. „Som teraz na ceste k doktorovi Woodrowovi. Čože? Ale áno, jasné, veď kvôli tomu tam znovu idem, ako keby mi to nemohol povedať do telefónu a poslať mailom. Dobré vieš, aký je vo všetkom neskutočne tajnostkársky a opatrný. Všetko osobne, pani Angelová, len osobne, poznáš ho, haha. Ale je to len na otočku, takže len čo pôjdem odtiaľ, volám ti a stretneme sa. Áno, máš pravdu, je ako môj anjel strážny. Ale nezabúdaj, že to si aj ty!“ Lillian sa pri tých slovách usmiala. „Nie, netrepem, to je čistá diamantová pravda!“

Dvere na aute sa otvorili a šofér si opäť sadol za volant s kávu v rukách. Otočil sa dozadu a podal jej papierový pohár. „Nech sa páči, madam, bez mlieka a bez cukru tak ako vždy,“ povedal.

„Ďakujem, Billy, a teraz už priamo do ambulancie. To je teda všetko, Maggie. Ešte sa ti ozvem. A nezabudni na tú novú asistentku, budeš ju potrebovať. Nie, Maggie, žiadne že nebudeš. Je toho na teba dosť a ja naozaj chcem, aby ti pomáhal niekto ako ona. Je šikovná, ambiciózná a má dokonalý prehľad. Ver mi, mám na ľudí čuch.“

Z Lillian Angelovej, dievčaťa zo zabudnutého texaského vidieka, sa stala v priebehu krátkeho času známa a vplyvná osobnosť vo svete prírodnej kozmetiky i mimo nej. Bola jedinou zakladateľ-

kou svetovo známej a uznávanej spoločnosti Lis & Joliesse, ktorej ročné obraty v roku 1999 prevyšovali hrubý domáci produkt niektorých krajín tretieho sveta. Kde je srdce, tam je hojnosť, žiadna iná veda v tom nie je, komentovala Lillian svoje dosiahnuté méty spôsobom jej vlastným.

„Dobre, dobre, ešte si o tom pohovoríme, lebo si zatvrdnutá ako taká pokazená tlačiarň.“ Lillianin pohľad sa v spätnom zrkadle stretol so šoférovým. S nadvihnutým obočím pokrútila hlavou s telefónom na uchu a povzdychla si. „Ale nie, určite zase nekrútim hlavou, Maggie, prestaň s tým, ty bosorka.“ Billy sa usmial od ucha k uchu a s ním aj Lillian.

Ako sa asi žena v tridsiatke stane jednou z najbohatších na svete? Lillian nikdy nepoužila na dosiahnutie cieľov muža s plnými vreckami, ktorý by z nej urobil to, čím bola dnes. Aby sme boli presní, raz, bolo to asi pred tridsiatimi rokmi na medzinárodnom módnom festivale v Cannes, spoznala istého zámožného a veľmi príťažlivého muža s aristokratickým pôvodom. Mal vyberaný vkus na jedlo i oblečenie, elegantné spôsoby správania, večne uhladený vzhľad, bol finančne zabezpečený na niekoľko generácií dopredu a vôbec sa tým netajil. Prekypoval nesmiernym prehľadom v oblastiach, ktoré boli blízke jej srdcu, a tak sa stalo, že sa do neho Lillian skutočne zaľúbila.

Celý ich ľúbostný románik však trval približne pol roka, kým ju Francesco Moretti, svetoznámy módný návrhár z Ríma, v opitosti nedobil šnúrou od hriankovača tak veľmi, že skončila na jednotke intenzívnej starostlivosti a jazvy dodnes pokrývajú jej útlý chrbát. Život jej vtedy zachránila iniciatíva bývalého policajta, ktorý sa zhodou okolností v rovnakom čase nachádzal vo vedľajšej izbe hotela, keď zrazu začul bolestivé výkriky. Iba jeho profesionálny inštinkt zabránil nazlostenému Morettimu dokončiť svoje beštiálne dielo na bezbrannej Lillian. Ukázalo sa, že Talian trpí akútnou maniodepresiou a svoju zlosť si najradšej vybíja na úbohých ženách, ktoré neskôr jeho aristokratická rodina upláca, aby nerobili problémy ich šialenému miláčikovi.

Neskôr Moretti samozrejme dobiedzal a prosil o odpustenie, sypal si popol na hlavu, posielal listy plné falše a planých sľubov, písal obsiahle správy na mobil, kupoval kytice ruží žene, ktorej krásne meno v preklade znamená kvet. Dokonca jej skúšal ponúkať peniaze, aby si ju udobril. Jednoducho povedané, znemožňoval sa všemožnými spôsobmi v snahe presvedčiť ju, aby sa k nemu vrátila. Ale všetko bolo márne. Lillian Angelová totiž nebola žena, ktorá by sa nechala ponížovať a týrať. Bola večným snílkom, predstavovala si svet vždy v pozitívnych odtieňoch. No nikdy nikomu nedovolila, aby s ňou zaobchádzal ako s otrokom, ako s nejakou handrou. Nikdy netúžila hrať rolu obeť a nešťastnej ženy v nefungujúcom vzťahu, ktorý sa prezentoval ako šťastný a harmonický. Vychovávali ju milujúci rodičia, ktorí ju neprestajne učili, aký hlboký a nenahraditeľný význam pre človeka má láska k sebe samému. A možno práve preto, že veľmi dobre poznala svoju skutočnú hodnotu, že si vždy verila a cieľavedome kráčala za svojimi snami, možno práve to bol dôvod, prečo priťahovala toľkých mužov. Niektorí z nej šaleli a iní sa jej báli tak, ako sa oddávna muži boja silných a sebedomých žien.

Odvtedy, po veľmi dlhom čase, keď Lillian dávala dokopy svoje ubolené srdce a dušu a venovala sa len a len práci, objavil sa iný muž – Gomfrén Sunny, večne usmiaty a inteligentný chlapík pochádzajúci z Los Angeles. Prvýkrát bola príčinou ich stretnutia, ako inak, práca. Pretože práca bola jediným spôsobom, ako vojsť Lillian do cesty a mať možnosť lepšie ju spoznať. Bežné pracovné stretnutie sa však neskôr pretavilo do zaľúbených dní a nocí plných ponárania do studne najčistejšej lásky, ktorá ich úplne ohromila. Rozžiaril jej srdce svetlom šťastia a stal sa jej osudovým mužom. A možno to už v dnešnom svete znie ako obyčajné klišé, no Gomfrén a Lily boli k sebe vždy úprimní. A práve vďaka ich vytrvalej úprimnosti sa nikdy nepodviedli, ani nikdy nepociťovali nedostatok, ktorý by bolo nutné vynahrádzať s niekým iným. Šťastní sami so sebou, jeden pre druhého znamenali všetko. Zdieľali prácu i voľný čas, ochotne si ponúkali svoje milujúce srdcia a každá chvíľa trávená v spoločnosti

toho druhého pre nich znamenala boží dar, za ktorý boli neskonale vdáční. A, samozrejme, za to všetko mohla láska.

„Billy, zastav mi rovno pred vchodom, prosím ťa, a počkaj ma v garáži, nemalo by to dlho trvať,“ povedala Lillian.

„Samozrejme, ako si želáte, madam.“ Šofér odstavil limuzínu priamo pred hlavným vchodom do budovy, kde sídlila ambulancia doktora Woodrowa. Vystúpil z auta, obišiel ho a svojej pani otvoril zadné dvere. Lillian dopila posledné zvyšky kávy, vystúpila a zamierila dnu do budovy. Doktor Woodrow sídlil na treťom poschodí, a výťah bol práve obsadený. Čo už, vezmem to po schodoch, trochu pohybu ma hádam nezabije, pomyslela si a dala sa do kroku...

Príbeh lásky o Gomfréнови a Lillian pokračoval ďalej. Kúpili si veľký dom na Východnom pobreží, ktorý ponúkal úchvatný výhľad na Atlantický oceán a ktorého rozľahlý pozemok bol posiaty alejou krásnych borovic. Interiér si zariadili provensálskym nábytkom a rýchlo sa spriatelili so susedmi. Onedlho Lillian porodila dve krásne deti, chlapca a dievčatko. Pomenovali ich Simon a Isabella a venovali im toľko lásky, koľko len milujúci rodič môže dieťaťu ponúknuť. V tom čase už žiarivá hviezda Lillian Angelovej a jej značky stúpala míľovými krokmi nahor. Život pripomínal oblak unášaný vetrom časa a bezstarostnosti, ktorým sa obaja tak radi nechali unášať.

Ako to však už býva, život dáva a život berie, kým pochopíme, že nemáme v rukách nič, ani vlastné ruky. To isté pochopila Lillian, keď jej jedného dňa zavolali z polície, aby prišla identifikovať telo milovaného Gomfréna. Poštová dodávka, ktorej uponáhľaný šofér nevybral ostrú zákrutu, vrazila priamo do jeho auta a v sekunde ho usmrtila. Ach, ako to len bolelo, keď sa Lillian snažila vysvetliť deťom, že otecko sa len niekde zdržal a onedlho sa vráti domov.

Už nikdy sa však nevrátil, aby ju pobozkal, objal a povedal, že to celé bol iba zlý sen, z ktorého sa onedlho prebudí. Zlý sen sa stal skutočnosťou, s ktorou sa Lillian vyrovnala ešte väčším pohrúžením do práce. Zmenila sa na nenapraviteľnú workoholičku, pre ktorú práca znamená otázku života a smrti. Prúd dennodenných povinností sa pre ňu stal rovnako dôležitý ako kyslík.

„Dobrý deň, madam Angelová, doktor vás už o malú chvíľu vezme. Prosím, zatiaľ sa posaďte,“ ozvalo sa z úst mladej sympatickej sekretárky. „Ponúknem vám kávu?“

„Práve som jednu vypila, ďakujem. Ale pohár čistej vody by bol fajn.“ Lillian sa usmiala, sekretárka prikývla a odbehla do malej kuchynky za recepciou. Kým čakala na doktora, vytiahla z kabelky svoj zápisník a pero s iniciálami L & G, ktoré jej kedysi venoval Gomfrén. Nešlo o pracovný diár, ale súkromný zápisník z jej života, ktorý si začala viesť krátko po smrti Gomfréna, aby tak aspoň trochu zmiernila svoje neznesiteľné utrpenie. Kdekoľvek vo svete sa nachádzala, zápisník mala vždy pri sebe. Nepredstavoval pre ňu iba akési zberné miesto emócií zúfalej ženy snažiacej sa laickým písaním ujsť od reality. Práve vďaka písaniu sa dokázala ponárať hlbšie a hlbšie do oceánu svojej osobnosti, do bolestivých i menej bolestivých prúdov, ktoré ňou pretekali. Stránky boli za tie roky zaplnené množstvom krásnych veršov a básní, romantických a plných jemnosti, ale i takých, ktoré so sebou prinášali vôňu nostalgie. Obsahovali mnoho najrozmanitejších úvah o kvetoch i burinách života, mnoho poviedok a príbehov vanúcich jej citlivou bytosťou zakaždým, keď zavrela svoje žiarivo zelené oči. A každý, komu len výnimočne umožnila nahliadnúť dnu, by vám potvrdil, že svojou nádhernou tvorbou vždy rozplakala i rozosmiala nejedno srdce najbližších. Ťažko by ste hľadali človeka, ktorý by po vzhliadnutí jej srdca nenalieval, aby dielo vydala v knižnej podobe, nad čím vždy len odmietavo mávla rukou. Môžeme teda celkom pokojne povedať, že tento hrubý zošíť s ošúchanými stránkami a obrázkom bielej holubice na obálke bol umeleckým dielom Lillian Angelovej, ktorá necítila potrebu deliť sa oň so širokou verejnosťou.

„Nech sa páči, madam.“ Sekretárka položila pohár priehľadnej vody na malý stolík po jej boku a usmiala sa.

„Ďakujem vám, slečna.“ Lillian si odpila a znovu sa vrátila pohľadom k otvorenému zápisníku, držiac pero v ruke, pripravená zaznamenať opäť niečo zo svojho srdca.

Okrem občasného maľovania na plátno už odmalička zbožňovala poéziu, hoci ona sama sa nikdy necítila byť skutočnou poetkou

či nebudaj spisovateľkou. Na všetky pochvaly a superlatívy, ktoré boli vlastne len pravdivým uznaním úžasného daru tejto citlivej a úspešnej ženy, reagovala vždy odmietavo. „Sláva je pre iných, nie pre mňa,“ vravela. Jednoducho zbožňovala písať, tvoriť a vylievať atrament svojho srdca iba tak pre seba, občas pre blízkych a kedysi pre milovaného Gomfréna. Pre život taký, aký bol, no nikdy nie pre uznanie okolia. A veruže vylievala vskutku originálne, o čom sa napokon náš milostivý čitateľ ešte bude mať možnosť presvedčiť.

Dvere na ordinácii sa otvorili a von vybehol manželský pár v stredných rokoch.

„Ďakujeme, pán doktor, tak teda budúci štvrtok,“ povedal muž vo dverách.

„Nie je vôbec za čo, vidíme sa vo štvrtok,“ ozval sa tenký piskľavý hlas doktora Woodrowa zvnútra miestnosti. „Nech sa vám darí, dovidenia.“

„Vám takisto, pán doktor, dovidenia,“ pridala sa žena. Ešte sa krátko pozdravili so sekretárkou a následne obaja ráznym krokom odpochodovali po chodbe k výťahu. Sekretárka sa zodvihla, pozrela na Lillian a povedala: „Nech sa páči, madam, prejdite si.“

No nič, poézia musí počkať, pomyslela si Lillian, vložila zápisník i pero späť do kabelky, vstala a vošla dnu do ambulancie.

2. KAPITOLA

Doktor Stephen Woodrow už hodnú chvíľu mlčky sedel za pracovným stolom opretý o lakte a prehrabával sa v kartotéke s názvom Lillian Angelová. Šlo o pacientku, o ktorej všeobecné zdravie, ako aj o zdravie celej jej rodiny a blízkych sa staral už vyše dvadsať rokov. Rukou sa z času na čas nervózne poškrabkal na

plešinke, zatiaľ čo hrubé dioptrie mu padali z malého nosa, ktorý neustále krčil. Bol to nenapraviteľný zlovyk, ktorého sa dopúšťal zakaždým, keď sa ocitol tvárou v tvár nekomfortnej situácii. Tak ako napríklad teraz.

Meno Stephen Woodrowa bolo v lekárskech i nelekárskych kruhoch veľmi známym pojmom pre zodpovednosť, odhodlanie, vytrvalosť a nekonečnú srdečnosť, ktorú svojim pacientom preukazoval. Ku každému z nich vždy pristupoval ako k vlastnej rodine, ochotný odovzdať im maximum svojho času, energie a skúseností. Problémy iných považoval za svoje vlastné, a hoci bol jedným z najdrahších a najvyťaženejších v New Yorku, celkom istotne patril k malej hŕstke tých, ktorým osud pacientov nie je ukradnutý. Určite teda nepreženieme, ak povieme, že aj keď bol Stephen Woodrow človekom malej pevnej postavy, jeho bytosť bola veľká, krehká a v každom ohľade citlivá.

„Stephen, prepáčte, že sa pýtam, ale prečo ste, prosím vás, ticho?“ spýtala sa Lillian. „Nemám totiž času nazvyš, tak by som vás chcela požiadať o mierne urýchlenie.“

„Hneď sa vám venujem, Lillian, len malú chvíľočku.“ Woodrow si opäť napravitel' okuliare a poškrabal sa po hlave. Potom sa z ničoho nič spýtal: „Ako sa dnes cítite?“

„Ja? Cítim sa výborne! Hlava ma už niekoľko dní vôbec nebolela.“ Lillian si trikrát zaklopala o drevo stola. „Asi mi prospievajú vnúčatá. Vždy, keď ku mne zavítajú, celý dom zrazu ožije. Človek vtedy veľmi ľahko zabudne na svoje vlastné starosti a zrazu je ako vymenený. Ved' to poznáte,“ Woodrow len sucho kývol hlavou a naďalej mlčky hľadel do papierov.

„Stephen?“ zvolala zrazu Lillian. „Stephen, no tak, vyklopte to, čo sa deje? Krčíte nos a obaja vieme, čo to znamená. Ste v strese. Pohádali ste sa vari s Juliou?“

„Nie, Lillian, to vôbec nie.“ Ukazovák si opäť napravitel' okuliare.

„Má to niečo spoločné s deťmi? Sú v poriadku? Ako sa má David?“

„Má sa výborne, ďakujem, práve nám oznámil, že sa bude ženit.“

„Vážne? Ved' ešte pred pár dňami ste nič také nespomínali.“

„Pred pár dňami som nič také nevedel,“ pousmial sa.

„Tak to vám teda srdečne gratulujem. Ach, ako ten čas letí, Stephen, čo poviete?“

„Veru áno, letí. Rýchlo a nenávratne.“

„A čo Sue? Naposledy ste vraveli, že je v druhom stave.“

„Áno, s Juliou sme ako na klincoch.“ Woodrow vystrúhal nervózny úsmev. „Len si to predstavte, naša dcérka bude mať už onedlho dcérku. Je to zvláštny pocit. Asi vám nemusím vysvetľovať, ako jej s Juliou svojim neustálym záujmom a prehnanou starostlivosťou statočne lezieme na nervy.“

„Haha, tak to si viem predstaviť, Stephen. Tiež sme si s Gomfrénom užili nevrlosť svojich detí. Ale verte mi, všetky deti pochopia svojich rodičov, až keď budú mať vlastné deti. Lenže vtedy im to už bude akurát tak na nič, nemám pravdu?“ Lillian sa zasmiala. Woodrow znova reagoval len nesmelým úsmevom. Stres. Nos. Okuliare. „Tak čo vás teda žerie, Stephen? Hovorte!“

Woodrow konečne nabral odvahu a zodvihol hlavu od papierov. Uprel na ňu svoj hlboký pohľad. Díval sa do tých jej krásnych očí plných života a sladkej nevedomosti, o ktorú ju mal už o chvíľu pripraviť. Potom sa zhlboka nadýchol a veľmi zreteľným hlasom jej povedal: „Ide o to, Lillian, že doterajšie vyšetrenia preukázali nález na vašom mozgu.“

Jej tvár okamžite nadobudla prázdny výraz. Chvíľu si Woodrowa premeriavala, akoby chcela porozumieť jeho krutým slovám a vynadať mu za nemiestne poznámky. Čo si to dovoľuje, kaziť jej náladu? Ako sa opovažuje vraviť niečo také? Ako len môže byť taký bezcitný? Lenže čím ďalej nechávala danú informáciu pôsobiť v jej vnútri, tým viac jej dochádzalo, že Stephen Woodrow to myslí úplne vážne.

„Pro... Prosím?“ vyjachtala zo seba.

„Je mi to veľmi ľúto, Lillian.“ Stisol pery a povzdychol si.

„Myslel som, že by závraty a bolesti hlavy, o ktorých ste mi vpraveli, mohla zapríčiňovať krčná chrbtica. Domnieval som sa, že prinajhoršom pôjde o prípad hernie disku, teda vytečenej platničky, čo by bolo síce veľmi zlé, ale nie najhoršie. Napadlo ma, že možno trpíte migrénou tak ako tisíce ďalších ľudí v tomto šílenom meste.“ Woodrow chytil papiere s výsledkami a posunul jej ich. „Všetky moje predpoklady však narušila magnetická rezonancia, vďaka ktorej sme objavili zhubný nádor na vašom mozgu, presnejšie v okcipitálnom laloku nazývanom aj záhlavný, keďže sa nachádza v zadnej časti hlavy. Vidíte? Je to presne tu, tak ako ukazuje obrázok. A ja mám veľké obavy, aby tento nádor nepatril do skupiny intraaxiálnych a aby...“

„Stephen, zastavte sa, prosím vás, a hovorte so mnou normálne.“ Lillian zopla svoje dlane do prosebného gesta. „Čo to znamená intraaxiálne?“

„Samozrejme, prepáčte, Lillian, to tá moja posadnutosť odbornými termínmi. Intraaxiálne nádory sú také, ktoré rastú vo vnútri mozgu. Laicky povedané, ak by sa preukázalo, že nádor, ktorý sme u vás našli, prerástol do funkčného mozgového tkaniva, bolo by veľmi riskantné a prakticky nemožné odstrániť ho bez toho, aby sme zároveň nepoškodili aj funkčnú časť vášho mozgu.“ Na jeho čele sa začali objavovať prvé pramienky potu. Oči mu spoza okuliarov nervózne blikotali.

„Ale... ale... čo teda navrhujete?“ spýtala sa šokovaná Lillian a preglgla žeravú guľu plnú trpkých informácií, ktorými ju Woodrow zasypával. „Je vôbec nejaké riešenie?“ Jej tvár horela očakávaním. Visela na každom jeho slove i mlčaní, vedomá si čoraz viac, že jej život začína viesť na vlásku.

„Pozrite, Lillian, už som váš prípad preberal s najlepšimi doktormi, akých poznám. Zhodli sme sa na tom, že v prvom rade budete musieť podstúpiť operáciu. Tam pomocou ultrazvukového odsávania zistíme, či a ako veľmi nádor napadol funkčné tkanivo. A na základe toho zvolíme ďalší postup.“

„A keď sa potvrdí najhoršie? Aký bude potom ďalší postup?“